

GERILIM

JASPER KENT

ÇARIN LANETİ

Rusya, 1855.

Onlar, toprağın altına gömülmüştü.
Ama kana susayanlar sonsuza dek gömülemez...

Çeviri: Samim Sakacı

JASPER KENT

Çarın Laneti

The Third Section, Jasper Kent

© 2011, Jasper Kent

© 2012, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Anatolialit Telif ve Tercümanlık Hizmetleri Ltd. Şti. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Temmuz 2012

Bu kitabın 1. baskısı 10 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Seçkin Selvi

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: © Paul Young

Kapak baskı: Azra Matbaası

İç baskı ve cilt: Ekosan Matbaası

ISBN 978-975-07-1492-4

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

JASPER KENT

Çarın Laneti

ROMAN

İngilizce aslından çeviren
Samim Sakacı

Jasper Kent, 1968'de Worcestershire'da doğdu. Cambridge'te fen ve doğa bilimleri öğrenimi gördü, kuramsal fizik dalında uzmanlaştı. Bir süre serbest yazılım danışmanlığı yaptıktan sonra, yaklaşık yirmi yıl müzikal tiyatro alanında oyuncu, müzisyen, yönetmen ve besteci olarak çalıştı. *Writer's Cramp* (Yazar Krampı), *Malvolio's Revenge* (Malvolio'nun İntikamı), *The Promised Land* (Vaat Edilmiş Toprak), *Remember! Remember!* (Hatırla! Hatırla!) adında dört müzikli oyun yazdı. Sussex'te yaşayan Kent, büyük ününü edebiyat alanında yaptı. Tarihî fantezi roman türünde bugüne kadar yazılmış tüm kitaplar arasında altıncı büyük yapıt olarak seçilen *Oniki* ve *On Üç Yıl Sonra*, *Danilov Beşlemesi*'nin ilk iki kitabıydı. *Üçüncü Şube*, dizinin üçüncü kitabı.

Jasper Kent'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Oniki, 2010

On Üç Yıl Sonra, 2011

Annem ve babam için

Yazarın notu

Mesafeler: Verst, bir Rus uzaklık birimidir. Bir kilometreden biraz daha uzundur.

Tarihler: XIX. yüzyıl boyunca Ruslar, tarihlerini eski Jülyen takvimini esas alarak yazmışlardır. Jülyen takvimi, 1850'lerde Batı Avrupa'da kullanılan Gregoryen takviminin on iki gün gerisinden gelmekteydi. Metinde geçen tüm tarihler, Rusların kullanım şekliyle verilmiştir. Örneğin II. Aleksandr'ın taç giyme töreni, Batılı tarih kitaplarında 7 Eylül olarak geçerken kitapta, 26 Aralık 1856'dır.

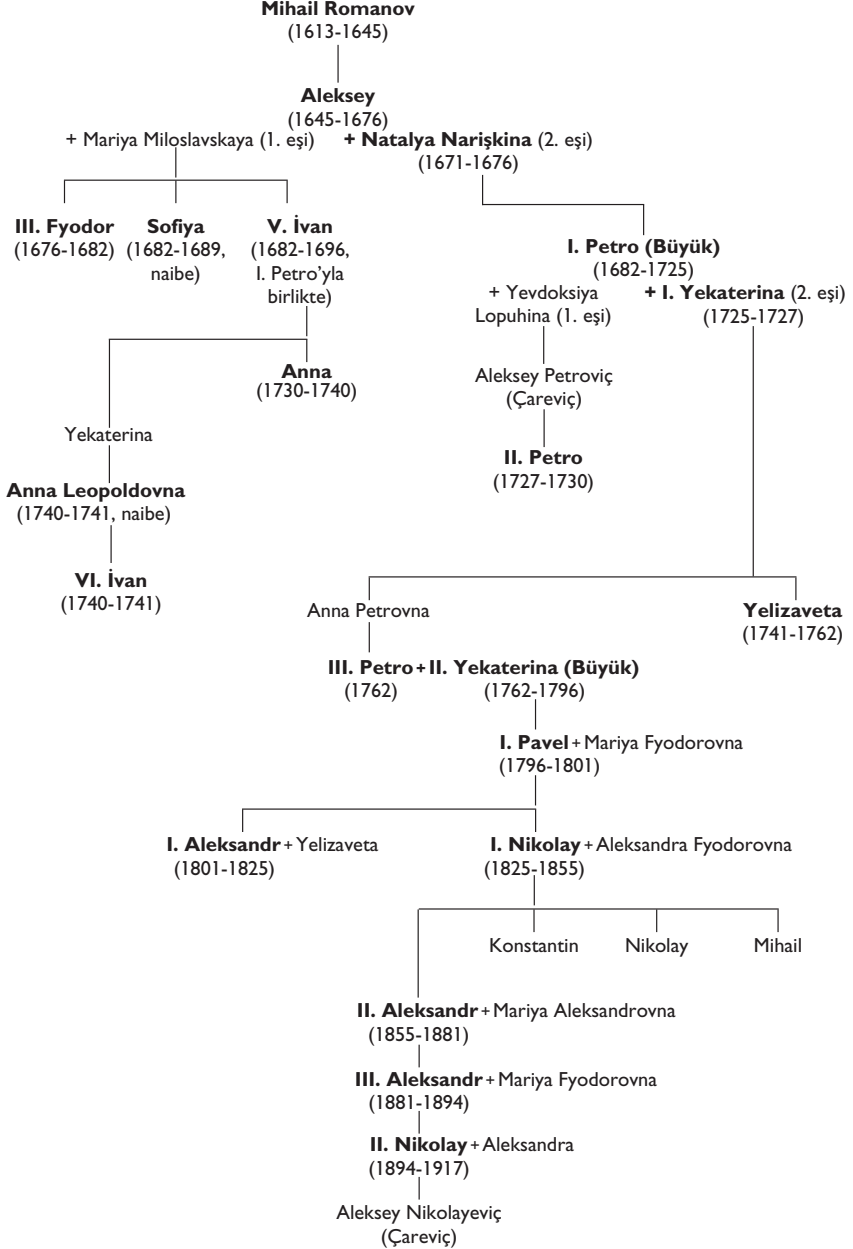
Karakterler: Danilov Beşlemesi'indeki karakterlerin listesi, son sayfada yer almaktadır.

Fransızca ve Almanca konusundaki yardımları için Stéphane Marsan ve Hilary Casey'ye teşekkür ederim.

Romanov hanedanı

Tahta geçen çar ve çariçelerin adı siyah olarak yazılmıştır.
Parantezdeki tarihler, "tahta geçme-tahttan inme" tarihleridir.

Kırım Savaşı

Rusya 1853 yılında Osmanlı İmparatorluğu'na karşı üç yüz yıl içinde on birinci kez savaşa girdi. Bu defa farklı olan, İngiltere ve Fransa'nın Türklerle ittifak yapması ve böylece Avrupa'nın Napoléon devrinden beri görülmemiş ölçekte bir savaşa sürüklenmiş olmasıydı. Tuna çevresinde, Baltık Denizi'nde, Akdeniz'de, Kafkasya'da, hatta Büyük Okyanus'ta bile önemli çarpışmalar oluyordu, fakat en önemli çatışma alanı, Müttefiklerin Kırım yarımadasındaki Sivastopol'da bulunan Rus donanmasını imha etme girişimine sahne olan Karadeniz'di. Böylece en azından baktıda bu çatışma Kırım Savaşı adıyla anıldı.

Savaşın birincil nedeni, Müslüman Osmanlı İmparatorluğu topraklarında bulunan ve Hıristiyanlarca kutsal sayılan yerlerin kontrolünün kimde olacağı konusundaki tartışmaydı; Fransa'nın desteklediği Katolik Kilisesi mi, yoksa Rusya'nın himayesindeki Ortodoks Kilisesi mi? Daha genel anlamda ise, iki taraf arasındaki karşıtlık, Rusya'nın Britanya İmparatorluğu aleyhine genişlemesinden duyulan korkudan kaynaklanıyordu. Rusya, Britanya Hindistanı'nakaradan ulaşma olanağını sahipken Britanya bu bölgeye Ümit Burnu'ndan dolaşan dolambaçlı rotayı takip ederek ulaşabiliyordu. Doğu'daki Türk etkisi Rusya'nın tutkularına karşı bir tampon görevi yapıyordu, fakat –Çar I. Nikolay'ın “Avrupa'nın Hasta Adamı” adını verdiği– Osmanlı İmparatorluğu'nun beklenen çöküşü, Rusya'nın Türk topraklarının çoğunu ele geçirebileceği ve alt kıtaya bir adım daha yaklaşabileceği anlamına geliyordu.

Fransızlar bu anlaşmazlıkla pek ilgilenmemekle birlikte, Fransız imparatoru III. Napoléon da İngilizler gibi Rusların deniz yo-

luyla Karadeniz'den geçerek Akdeniz'e ulaşabileceğinden kaygı duyuyordu. Üstelik III. Napoléon Rusya'ya karşı direnmenin, yeni elde ettiği konumunu (1851 yılındaki hükümet darbesi sonrasında imparator olmuştu) güçlendirebileceğini, ayrıca amcası Napoléon Bonaparte'ın 1812 yılında Rusya tarafından yenilgiye uğratılmasının ve Çar Nikolay'ın III. Napoléon'un imparator olma iddiasını layıkıyla tanımamasının öcünü alma fırsatını sağladığını düşünüyordu.

Kutsal yerlerle ilgili müzakereler sırasında I. Nikolay Türklerin kararlılığını sınamak amacıyla Ruslara, Osmanlı İmparatorluğu bünyesinde özerk eyaletler olan ve iki ulusun tarih boyunca sıklıkla uğruna çatışmış olduğu Eflak ve Boğdan'ın işgal edilmesi emrini verdi. Viyana Konferansı'nda Rusya'ya kutsal yerler üzerinde sınırlı otorite sağlayan bir uzlaşma önerildi. Bunu yeterli bulan Rusya söz konusu eyaletlerden geri çekilmeye başladı, fakat Türkiye yeterli bulmadı ve Rusya'ya savaş ilan etti. Geri kalan oyuncular da saflarını belirlemeye başladılar.

Avusturya ve Prusya tarafsız kaldı, fakat 1854 Martı'nda İngiltere ve Fransa birlikte Rusya'ya savaş ilan ettiler. Birlikleri altı ay içinde Kırım'a geldi ve Sivastopol'daki deniz üssünü kuşattı. 1855 yılının sonunda Sivastopol düştü ve 1856 yılında imzalanan Paris Antlaşması savaşı sona erdirdi. En önemli sonucu, Rusya ve Türkiye'yi eşit derecede bağlayacak şekilde Karadeniz'in askerden arındırılması oldu. Fakat Türkler Akdeniz'de bir sahil şeridinde sahipken, Rusya çeyrek yüzyıl boyunca bir güney donanmasından yoksun kaldı.

Karadeniz

SIVASTOPOL, 1855

İNGİLİZ
VE
FRANSIZ
DONANMALARI

Rus / Müttefik terimleri
İkinci tabya - Küçük redan
Kamçatka ay tabyası - Marmelon
Üçüncü tabya - Bilyük redan
Dördüncü tabya - Gönder tabyası
Beşinci tabya - Merkez tabya
Altınca tabya - Çeyrek daire tabyası
Askeri liman - Savunış Limanı

FRANSIZ
ORDUSU

İNGİLİZ
ORDUSU

FRANSIZ
ORDUSU

Emperyal Majestelerinin Özel İdaresi

1825 yılında tahta çıkışının ardından Çar I. Nikolay bakanlıkların güçlerini ellerinden alıp Emperyal Majestelerinin Özel İdaresi adıyla bilinen kurumda topladı. Bu kurum çeşitli departmanlara veya şubelere ayrılıyordu.

Emperyal Majestelerinin Özel İdaresi bünyesinde yer alan Birinci Şube imparatorun emir ve talimatlarıyla ilgilieniyordu. İkinci Şube hukuki düzenlemelerden, Dördüncü Şube ise hayır ve eğitim kurumlarının yönetimin-den sorumluydu.

Üçüncü Şube'nin sorumluluk alanı ise siyasi suçlar, sansür, casusluk ve iç baskılardı. O, Çar'ın gizli polisiydi.

1854

Öndeyiş

Ölüm vadisi çok gerilerde kalmıştı.

Owen buna rağmen top ateşinin ritmik gümbürtüsünü hâlâ duyabiliyordu; ardı ardına gelen dört atış, sessizlik, sonra yine, yine ve yine dört atış daha. Omzunun üstünden baktı, fakat hiçbir şey göremedi; ne bir insan, ne de bir at. Başlangıçta altı yüz kişiden fazla olmalıydılar. Şimdi muhtemelen hepsi ölmüştü. Owen atını yavaşlatarak eşkin gidişe geçti.

Topun ritmi değişti; artık dörtlü değil, üçlü salvolar geliyordu. Owen hafifçe güldü. Burada silah yoktu. Atını daha da yavaşlattı ve ritmi yeniden değişen toynak sesleri neredeyse duyulamayacak kadar azaldı. Topların, iki bin dört yüz toynağın çıkardığı gürültüyü yutabilecek kadar güçlü gümbürdediği bir an olmuştu, fakat artık öyle değildi. Owen, Byron'ı durdurdu. At hırıldayarak soluk alıp veriyordu. Byron da başlangıçtan beri kendisine verilen emri sorgulamaksızın dörtnala koşmuştu, Owen da asla sorgulamamıştı. İkisi de yapmamıştı bunu.

Lord Cardigan'ın arkasından vadiden aşağı doğru tarazuza geçmiş, her iki yandaki tepelerden üstlerine peşrev mermileri yağarken bile bir an durup onun buyruğunu sorgulamamışlardı. İleride toplar vardı ve ne pahasına olursa olsun onları ele geçirmeleri gerekiyordu, emir böyleydi. Vadinin alt kısmında üstlerine yağın ve yerden

seken top mermileri, birliği darmadağın etmekle tehdit ediyordu, fakat bu sadece o mevkiyi ele geçirmenin ne kadar önemli olduğunu gösteriyordu. Her iki yanda askerler ve atlar düşüyor, kanları Owen'ın yüzüne ve üniformasına sıçırıyordu, ama o ilerlemeye devam ediyordu. Binek hayvanını ya da hayatını yitirmemiş olan herkes gibi Cardigan da ilerlemeye devam etmişti, Owen bu kadarını hatırlıyordu. Rusların toplarına kadar ulaşmışlardı; Owen, Cardigan ve belki de birkaç yüz kişi daha. Ve onların arasına daldıklarında topçuları yere sermek, bu bin yarda uzaklıktaki hedefleri yüz yüze gelmeden vurmak için eğitim almış olan adamları kılıçtan geçirmek çocuk oyuncağıydı. Ruslarkorkaklargibikaçmışlar, kaçamayanlar ise ölmüşlerdi. İngilizler ağır kayıplar vermiş, fakat ölenlerin silahlarını ele geçirmişlerdi.

Ve sonra bütün bu saldırının anlamsızlığını fark etmişlerdi. Rus topraklarındaydılar ve arkalarında destek yoktu. Takviye kuvvetleri gelse bile kazandıklarını ellerinde tutamayacaklardı, zaten destek geleceğine dair bir belirti de yoktu ortada. Geri çekilme borusu çalınmış ve Hafif Süvari Alayı'nın hayatta kalan askerleri atlarını çevirmişti, fakat yalnızca bir tek kaçış yolu vardı, o da içinden geçerek gelmiş oldukları, cesetlerle dolu vadiydi. Her iki yandaki tepelerde hâlâ top mevzileri vardı ve oradan ayrıldıklarında çok geçmeden buradaki silahların başına tekrar topçular koyulabilirdi. En az kaybettikleri kadar insan daha ölecekti. Yine de bu, seçebilecekleri tek yoldu.

Ama Owen için durum böyle değildi; o geri çekilmemişti. Tam tersine son hızla topların ve onların arkasındaki, İngiliz saldırısının beyhudeliğinin yarattığı şaşkınlıkla hareketsiz kalan süvarilerin arasından ilerlemeye devam etmişti. Bazıları onun düşman topraklarının içlerine doğru at sürecek kadar cesur bir adam, diğerleriyse emirlere itaatsizlik edip yoldaşlarını terk eden bir korkak olduğunu düşünebilirlerdi, ama Owen her ikisi de değildi. Korku onu herhangi bir mantıklı eylem gerçekleştiremeyecek hale getirmişti; hem korkaklık hem de cesaret karar-

lılık gerektirirdi. Hiçbir şey yapmamış, yalnızca Byron'ın istediği yöne doğru dörtlünela koşmasına izin vermişti.

Ama bunu kimsenin bilmesine gerek yoktu. Sayım yapılırken 17. Mızraklı Süvari Birliği'nden Teğmen P.E.A. Owen'ın adı ölmüş olduğu varsayılan yüzlerce kayıp askerin arasında geçecekti. İngiliz hatlarına yeterince çabuk geri dönebilirse, olup bitenlerle ilgili soru sorulmazdı. Sadece bir gün daha savaşabilecek sağlam bir asker ve sağlam bir ata sahip oldukları için sevinirlerdi. Bir kişi daha az kaybetmiş veya esir vermiş olurlardı.

Fakat bu henüz kesin değildi. Çarpışmadan sağ çıkmıştı, ama düşman hatlarının içindeydi. Şimdi Balaklava'nın oldukça kuzeyindeydi ve kuzeydoğuya doğru ilerliyordu. Böylesi daha iyiydi. İngiliz kampına geri dönebilmek için geniş bir yay çizmesi gerekiyordu. Sola doğru dönmesi Sivastopol'un ötesine geçmek demekti, ki bu da akıllıca olmazdı. O yüzden sağa dönüp kıyıya doğru ilerleyerek Fransızların ve Tanrı'nın yardımıyla Türklerin de ötesine geçebilirdi. Fakat en azından Türklerle aralarının nasıl olduğunu biliyordu, Fransızları düşman olarak kabul etme alışkanlığını kırmaksa zordu.

Sağ tarafındaki tepeler gözünü korkutmaya başlamıştı bile. Üzerinde yol aldığı topraklar oldukça düzdü ve dört ülkenin orduları geldiğinden beri bu yöndeki bütün ümitler sönmüş olmakla birlikte, çoğunlukla üzüm bağı olarak kullanılan yerlerdi. Ama Owen, güneybatıdan kuzeydoğuya doğru uzanan kayalık tepelerin oluşturduğu hattı ve bu hattı bir saat içinde geçmemesi durumunda da geceyi dışarıda geçirmesi gerekeceğini biliyordu. Zirvelerin arasından geçen kolay bir rota belirleyebilmek amacıyla etrafı gözden geçirdi.

Tekrar birtakım gürültüler duydu, fakat bu defa onların top ateşi olduğu düşüncesiyle aldanmadı. Burada at sırtında olan herkesin Rus olması olasılığı vardı ve Owen'ın omzunun üzerinden fırlattığı bakış bu düşüncüyü doğruladı. Üstündeki üniformadan kurtulmak konusunda hiçbir çaba göstermeyecek kadar aptal olduğu için lanet oku-

du, fakat artık çok geçti. Byron hızla dörtnala kalkmakta gönülsüz davranmadı ve katettikleri her yordanın kendilerini muhtemel İngiliz güvenliğine yaklaştırdığını düşünmenin verdiği güçle ileri atıldılar. Beş dakika kadar sonra Owen atını biraz yavaşlattı ve takipçilerini görebilmek için arkasına dönme riskine girdi.

Üç kişiydiler ve aralarında yarım milden fazla mesafe vardı. Kendisine çok çabuk yaklaşabilecek kadar hızlı ilerlemiyorlardı, fakat bu bölgede onu gözden kaybetmeleri olasılığı pek yoktu. Üstelik bu yöredeki diğer Rus birliklerinin nerelerde mevzilendiğini de biliyorlardı. Onu yakalamaları gerekmiyordu, sadece etrafını çevirmeleri yeterdi.

Yol çatallanıyor ve daha az kullanılan tarafta kalan devamı, ilerideki tepelere doğru gidiyordu. Bu daha iyi bir seçim gibi görünüyordu, çünkü Owen'ı onların gözünden saklayabilecek daha fazla dönemece sahipti. Eğer birlikler burada konuşlanmışlarsa, işi biterdi. Bir kasabaya geliyordu. Şimdiye kadar sadece köylüleri görebilmişti, görünüşe göre Tatar olmalıydılar. Owen onların, ister üniformalı, ister üniformasız olsun, bir Rus'u bir İngiliz'den ayırt edebileceklerinden şüpheliydi.

Yol ileride kıvrılıyor ve iki yandaki tepeler sarp kayalıklara dönüşürken dikleşmeye başlıyordu. Owen tekrar arkasına baktı ama takip eden üç atlıyı göremedi. Bu onların vazgeçmiş olduğu anlamına gelmezdi. Her iki tarafında yükselen kayalıklar nedeniyle artık yönünü seçme şansı yoktu. Bunu bilmek için kendisini görmeleri gerekmiyordu.

Artık kasabanın merkezine gelmişti. Sağ tarafında Tatar tarzında inşa edilmiş bir saray vardı. İki kule –onların minare olduklarını tahmin etti– zarif bir şekilde göğe doğru uzanıyordu. Yol kenarında bir kadın ona bakmak için durdu. Yaşlıydı ve cildinin kirden mi, yoksa doğası gereği mi koyu renkli olduğu anlaşılamiyordu. Kadın onun gelişine şaşırılmış görünmedi ve bu Owen'ı korkuttu, çünkü kadının askerlerin varlığına alışkın olduğunu düşündürüyordu. Sol taraftaki kayalık, sarayın üstüne

JASPER KENT'İN TARİHİ VAMPİR DİZİSİ
“DANILOV BEŞLEMESİ”NİN ÜÇÜNCÜ KİTABI

ÇARIN LANETİ

Rusya, 1855. Otuz yıllık barış döneminin ardından Avrupa’da yeniden savaş rüzgârları esiyor. Kırım’da Sivastopol kenti kuşatılmış, kuzeyde Petersburg abluka altında. Ama dört bir yanda düşmanla savaşılan Moskova’da, yaşanan Çar’ın ölmesini ve kanındaki lanetin çocuklarına geçmesini bekleyen bir kişi var.

Ülkeleri giderek gücünü yitirirken aralarındaki gizli bağdan habersiz bir erkekle bir kadın, ortak miraslarıyla hesaplaşmak zorunda. Tamara Komarova, Moskova’da vahşi bir cinayeti ortaya çıkarıyor ve bunun, 1812’den beri şehirde işlenen seri cinayetlerin somuncusu olduğunu keşfediyor. Sivastopol’daysa Dimitriy Alekseyeviç Danilov, sadece İngiliz ve Fransız Müttefik ordularının silahlarına değil, babasının otuz yıl önce toprağın derinliklerine gömdüğünü sandığı *vurdalak*’lara karşı da direnmek zorunda kalacak.

“Jasper Kent, Rus tarihi konusundaki engin bilgisi ve usta anlatımıyla, gerçekleri olağandışı bir vampir öyküsüyle harmanlayarak Rus İmparatorluğu’nun alternatif tarihini yazmayı sürdürüyor. XIX. yüzyıl Rus roman geleneğinin özünü yansıtan bu zengin ayrıntılarla örülmüş roman, vampir öykülerine meraklı olanların yanı sıra Rus edebiyatı tutkunları için de çok çekici.”

Library Journal

Kapak resmi: Paul Young

